

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

Sieci komputerowe

Wprowadzenie do sieci komputerowych

dr inż. Andrzej Opaliński andrzej.opalinski@agh.edu.pl

Plan wykładu

- Definicje
- Historia
- Rodzaje sieci komputerowych
- Topologie sieci
- Urządzenia sieciowe
- Modele komunikacji ISO-OSI oraz TCP/IP

Sieć komputerowa

- "System wzajemnie powiązanych stacji roboczych, urządzeń peryferyjnych i innych urządzeń" Akademia Sieci Cisco
- "Zbiór zlokalizowanych oddzielnie komputerów połączonych w celu wykonania określonego zadania" - Tanenbaum 1996
- "Zbiór komputerów połączonych podsiecią komunikacyjną" Wikipedia

Historia

- Przyczyna powstania sieci bezpieczne, efektywne, swobodne komunikowanie się
- Lata 40 XX wieku pierwsze komputery, ograniczony dostęp (obsługa, programiści)
- Lata 50 XX wieku miniaturyzacja, przełom (tranzystory, układy scalone)
- Lata 60 XX wieku terminal tekstowy, praca zdalna (centra obliczeniowe)

 Dostęp bezpośredni lub za pomocą dedykowanych linii telekomunikacyjnych

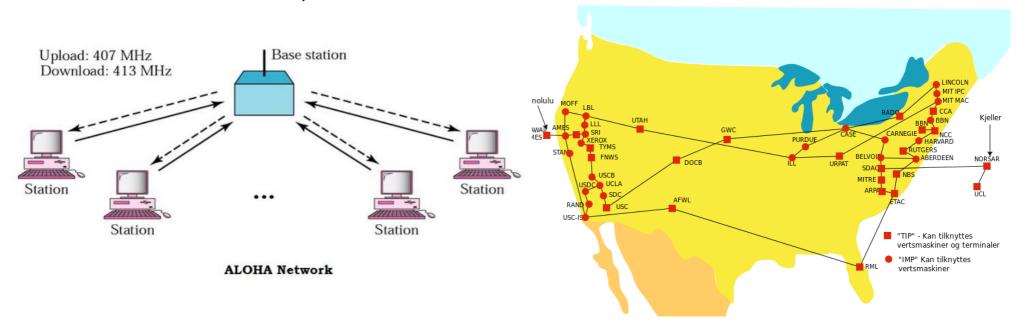

IBM 7094

Pierwsze sieci komputerowe

- Upowszechnienie komputerów potrzeba efektywnego i szerszego dostępu i automatycznej wymiany danych
- Lata 60 XX wieku ARPANET Dep.Obr.USA połączenie jednostek realizujących projekty armii/rządu USA
- Po opracowaniu protokołów TCP/IP połączenie lokalnych sieci uniwersytetów stanowych
- Uniwersytet na Hawajach komunikacja lokalna, nadajniki krótkofalarskie, ETHERNET

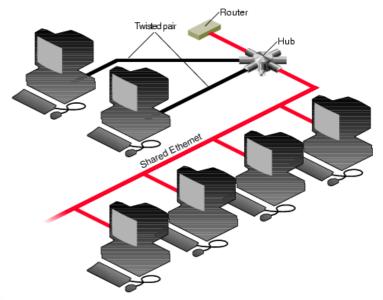

Sieci komputerowe – firmy i producenci.

- Potrzeba komunikacji w firmach komercyjnych (oddziały firmy, wymiana, synchronizacja danych)
- Różne rozwiązania autorskie producentów sprzętu (Xerox, Intel, DEC, IBM)

- Wyparte przez Ethernet
- Pozostałości w protokołach centrali telefonicznych

BBS

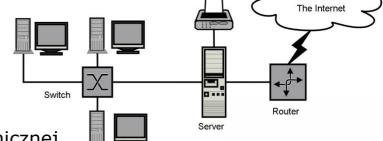
- Komputery osobiste lawinowy wzrost zapotrzebowania na metody komunikacji
- Ośrodki obliczeniowe, akademickie
 - łączność lokalna (na małym obszarze)
 - pomiędzy ośrodkami drogie dedykowane łącza telekomunikacyjne
- Lata 80te XX wieku
 - łączność modemowa P2P
 - w oparciu o standardowe łącza sieci telefonicznej
- BBS (Bulletin Board) punkty kontaktowe (centra)
 - wymiana plików i wiadomości
 - względnie tani koszt dostępu (tekst)
 - 1200/2400 bps
 - ograniczenia
 - liczba linii telefonicznych,
 - Znajomość numeru,
 - koszt w innych strefach taryfowych

Sieci lokalne

- Infrastruktura oparta o to samo medium sieć komputerową
- Zaleta centralne zarządzanie siecią i zasobami
- Popularne inwestycje:
 - sieciowe systemy operacyjne
 - autoryzacja dostępu do zasobów
 - centralny serwer plików, wydruku, poczty elektronicznej

- Standardy sieci lokalnych gwarancja kompatybilności sprzętowej
- Dylematy producentów sprzętu
 - Standaryzacja, rozwiązania uniwersalne, stabilność
 - + niższa cena
 - + większa różnorodność sprzętu (różnych producentów)
 - wolniejszy progres
 - Inwestycje i rozwój technologii
 - + wzrost efektywności i wydajności
 - Konieczność wymiany sprzętu
 - Wyższe koszty (wymiany infrastruktury, nakłady na R&D)

Internet

- Początkowy okres projekty rządowe
- Lata 80te połączona struktura lokalnych sieci uniwersytetów (różne standardy)
- 1990 rok gwałtowny rozwój ARPANET, zmiana nazwy na INTERNET
- Główne zagadnienia związane z budową Internetu dotyczą:
 - Łączenia komputerów w sieć lokalną
 - Podłączanie pojedynczych komputerów w wypadku dużych odległości
 - Rozbudowa lokalnych sieci komputerowych
 - Komunikacja między sieciami lokalnymi
 - Usługi sieciowe
 - Bezpieczeństwo sieci
 - Zarządzanie i monitoring sieci

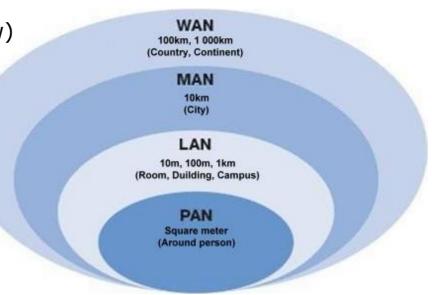

Typy sieci

- Rozróżnienie typów sieci względem parametrów technicznych i geograficznych
- WAN (Wide Area Network)
 (łączące uczelnie i ośrodki obliczeniowe na dużych odległościach)
- MAN (Metropolitan Area Network)
 duże ośrodki miejsce (sieci akademickie, korporacyjne wraz ze
 specyficzną architekturą)
- Sieci kampusowe (sieć lokalna jednej lub kilku akademickich)
- LAN (Local Area Network)
 (sieci lokalne w ramach dużych ośrodków)
- PAN (Private Area Network)

 (urządzenie w niewielkiej odległości,
 kilkanaście-dziesiąt metrów)

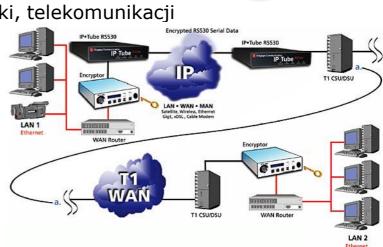

WAN

 Połączenia na stosunkowo dużym obszarze (województwo, kraj kontynent)

 Wykorzystanie usług operatorów telekomunikacyjnych (TP S.A, NASK, Exatel)

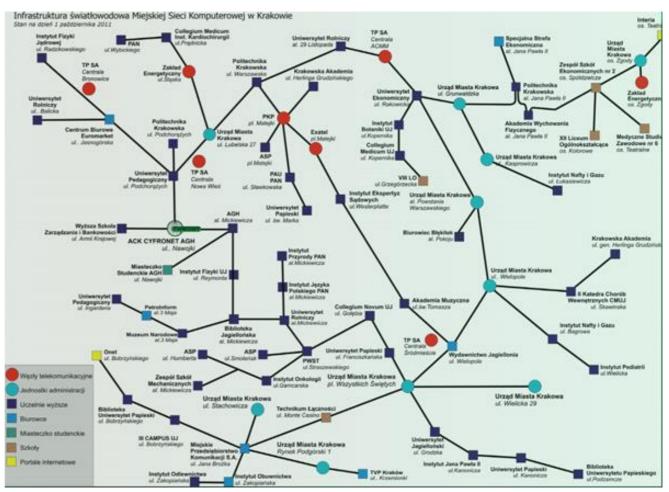
- Wykorzystanie różnego typu transmisji szeregowej
- Protokoły i techniki łączenia w sieciach WAN
 - Komutacja kanałów PPD, ISDN
 - Komutacja komórek ARM, SMDS
 - Komutacja pakietów Frame Relay X.25
- Sieć PIONIER (Polski Internet Optyczny)
 - Szerokopasmowa sieć optyczna
 - Baza dla badań naukowych w obszarze informatyki, telekomunikacji
 - Łączy 21 ośrodków Miejskich sieci akademickich i 5 centrów komputerów dużej mocy
 - Oparta o łącza światłowodowe (5740km)

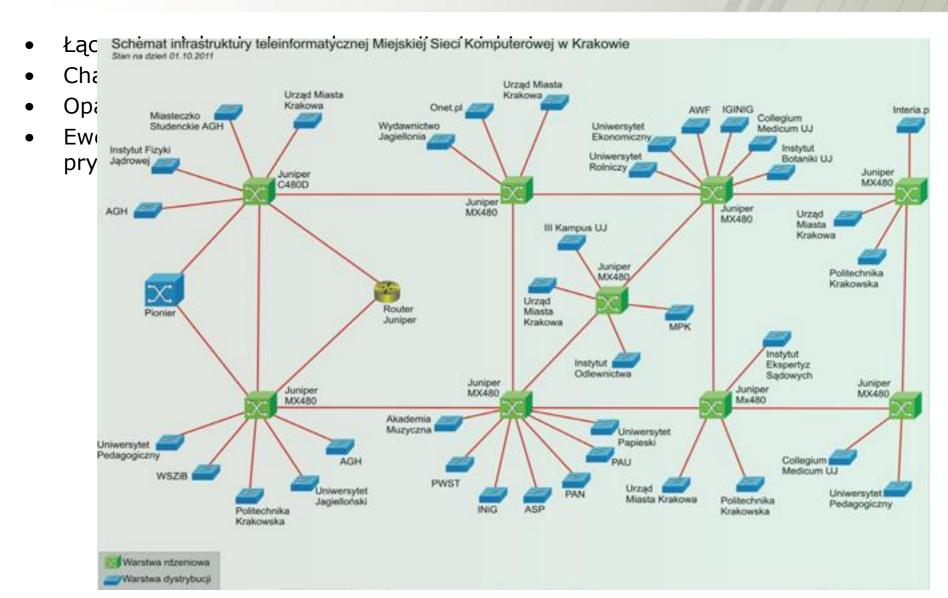
Sieci miejskie

- Łączenie wielu sieci w aglomeracji miejskiej
- Charakter łącz jak w sieciach WAN (względy formalne oraz bezpieczeństwa)
- Oparta zazwyczaj na sieci szkieletowej (typ łącza jak w sieciach rozległych)
- Ewentualnie komputery prywatne

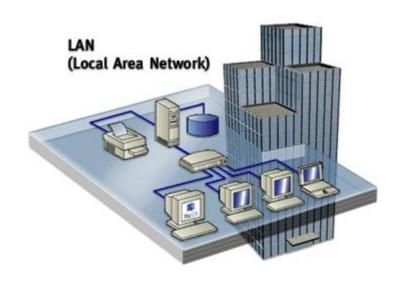
Sieci miejskie

LAN

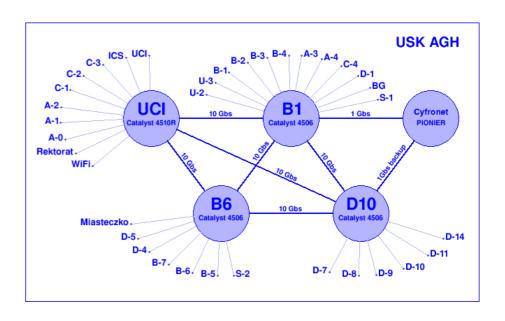
- Instalacje zlokalizowane na niewielkim obszarze
- Teoretycznie kilkaset metrów
- Praktycznie (fizyczna część: budynek, piętro)
- Krótkie łącza (do ok. 100m) o wysokiej przepustowości
- Rozwiązania oparte na technice radiowej lub przewodowej

Sieci kampusowe

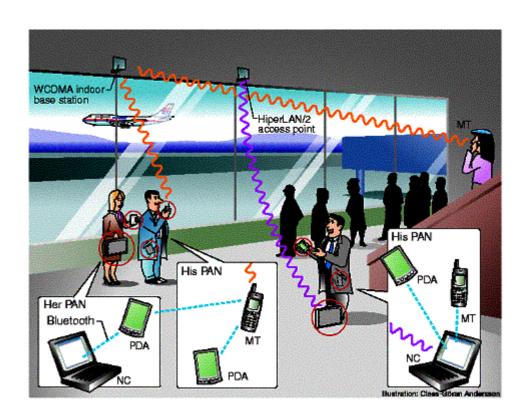
- Połączenie sieci wewnętrznych łączami charakterystycznymi dla sieci lokalnych
- Względy praktyczne i ekonomiczne
 - Niewielki obszar
 - Rozwinięta infrastruktura
 - Obszar zarządzany przez uczelnie
 - Duża swoboda konfiguracji

PAN

- Personal Area Network
- Stosowana w domach lub niewielkich biurach
- Niewielki zasięg: ok. 10M
- Różnorodne media:
 - IrDA (podczerwień)
 - Bluetooth
 - ZigBee
- Komunikacja
 - Komputer komputer
 - Komputer peryferia
 - Palmtop
 - Telefon komórkowy
 - Mysz/klawiatura

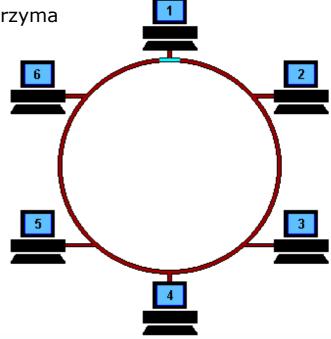

Podział sieci ze względu na typ nadawania

Kolizyjne

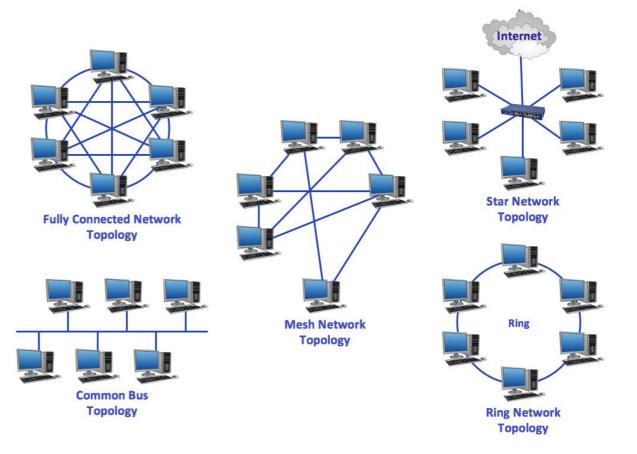
- Węzeł przed nadawaniem sprawdza czy linia jest wolna i rozpoczyna wysyłanie pakietu. Może dojść do kolizji.
- Przykład: Ethernet (802.3) lub WiFi (802.11)
- Wada: spadek wydajności sieci wraz ze wzrostem obciążenia
- Rozwiązanie tanie i powszechne
- Krążącego żetonu (Token Ring)
 - Węzeł posiada zezwolenie na wysyłanie danych gdy otrzyma od poprzedzającego go węzła żeton (token).
 Następnie przekazuje go dalej
- Z wykorzystaniem slotów czasowych
 - Każde urządzenie ma przydzielony czas, w którym może nadawać.
 - GSM, WiMAX (802.16)

Fizyczna topologia sieci

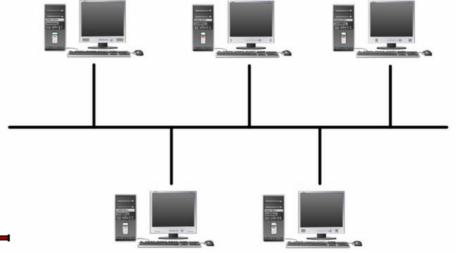
- Topologia sieci
 - fizyczna konstrukcja i sposób łączenia poszczególnych urządzeń
- Rodzaje topologii
 - Magistrala
 - Pierścień
 - Podwójny pierścień
 - Gwiazda
 - Rozszerzona gwiazda
 - Hierarchiczna
 - Siatka

Topologia magistrali

- Wszystkie urządzenie podłączone do jednego medium fizycznego
- Zwykle: kabel koncentryczny zakończony terminatorami
- Terminator: opornik o parametrach dostosowanych do typu kabla
- Stosowana do budowy lokalnych sieci komputerowych
- Zalety
 - Niska cena
 - małe zużycie kabla,
 - brak urządzeń pośredniczących w dostępie do medium
 - Łatwość instalacji
- Wady
 - Ograniczona możliwość rozbudowy
 - Wrażliwość na awarie (przerwanie oznacza awarię całej sieci)

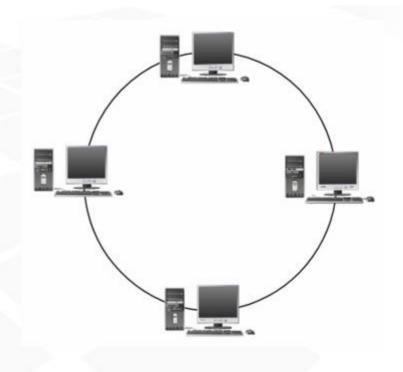

Topologia pierścienia

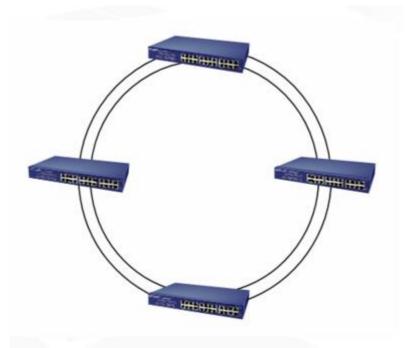
- Bezpośrednie połączenie urządzeń (z dwoma sąsiadami)
- Całość tworzy krąg
- Stosowane do budowy sieci lokalnych
- Transmisja przekazywanie "żetonu dostępu"
- Każde urządzenie pełni funkcję regeneratora sygnału
- Zalety:
 - Niska cena (kable, urządzenia pośredniczące)
 - Różne media transmisyjne:
 - kabel koncentryczny,
 - skrętka,
 - światłowód
- Wady:
 - Utrudnienia z rozbudową i konserwację sieci
 - Uszkodzenie jednego z urządzeń oznacza przerwę w pracy całej sieci

Topologia podwójnego pierścienia

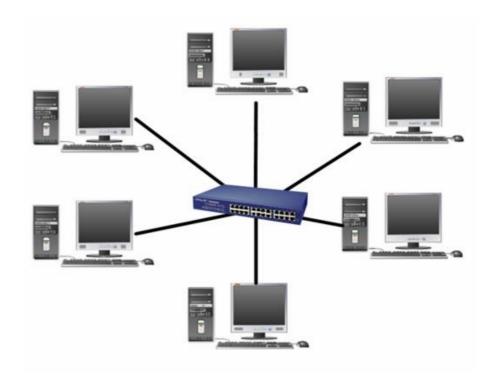
- Zasady jak w topologii pierścienia + urządzenia połączone podwójnymi łączami
- Zachowanie transmisji w obszarach ograniczonych punktami awarii
- W przypadku awarii jednego urządzenia sieć zachowuje możliwość działania w pełnym zakresie
- Stosowana w budowie sieci
 - szkieletowych
 - kampusowych
 - miejskich

Topologia gwiazdy

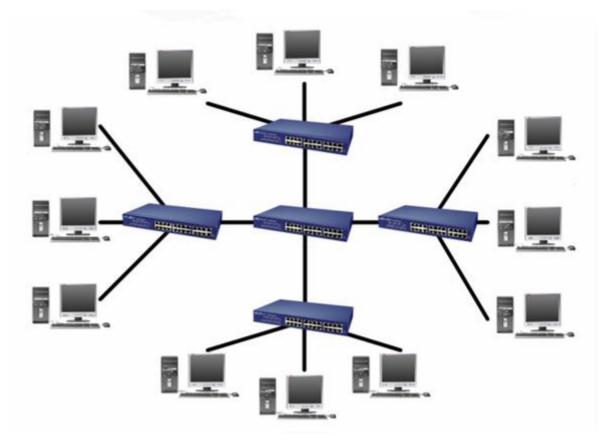
- Podstawowa topologia sieci komputerowych
- Wszystkie urządzenia połączone w jednym wspólnym punkcie
- urządzenie pośredniczące (koncentrator) pełniący rolę regeneratora sygnału
- Zastosowanie różnych mediów transmisyjnych
- Zalety:
 - Przejrzystość konstrukcji
 - Odporność na awarie urządzeń oraz łączy
- Wady:
 - Wysoki koszt okablowania
 - Dodatkowy koszt koncentrator

Topologia rozszerzonej gwiazdy

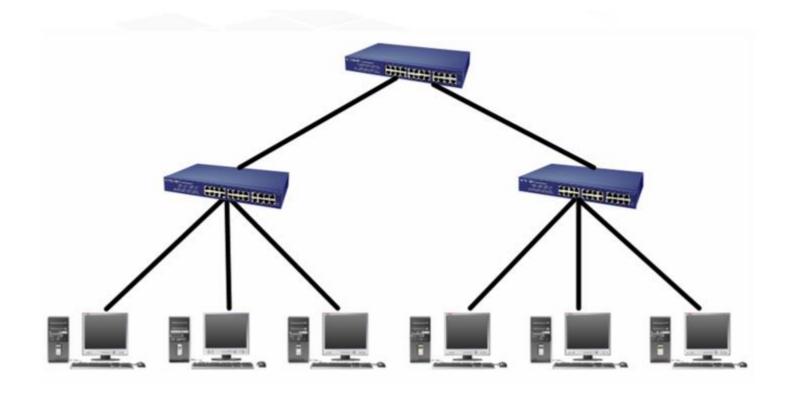
- Oparta o topologię gwiazdy
- Przejęcie wad i zalet
- Stosowana w przypadku rozbudowanych sieci lokalnych i kampusowych

Topologia hierarchiczna

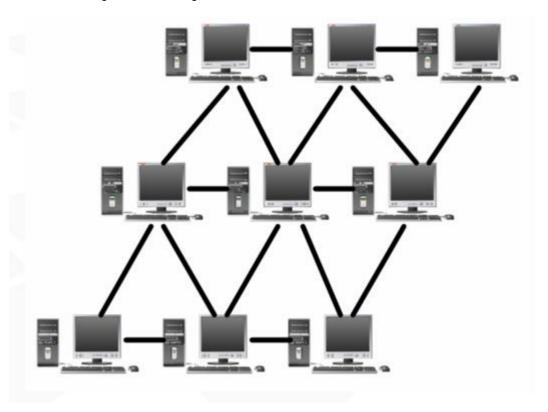
- Podobna do topologii rozszerzonej gwiazdy
- Różnica: urządzenia aktywne oprócz regeneracji sygnału sterują dostępem do sieci

Topologia siatki

- Typowa dla sieci miejskich i sieci rozległych
- Każde z urządzeń połączone z więcej niż jednym urządzeniem
- Cel: zapewnienie redundantnych połączeń między wszystkimi urządzeniami
- Wysoka odporność na awarie łącz i urządzeń

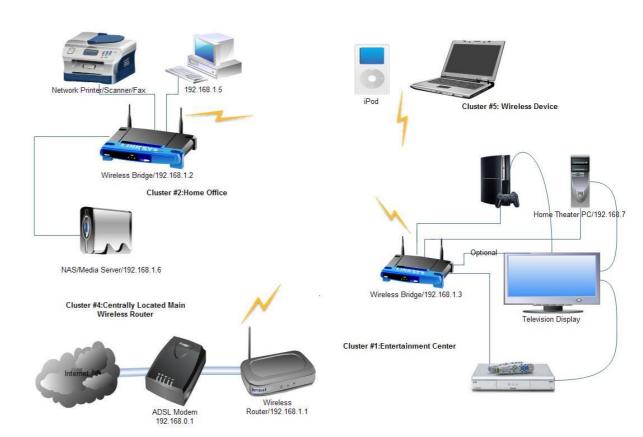

Urządzenia sieciowe

Fizyczny element budowy sieci:

- bierne:
 - kable,
 - koncentratory bierne
- aktywne:
 - mosty, przełączniki,
 - routery,
 - konwertery,
 - modemy,
 - punkty dostępowe
- końcowe:
 - stacje robocze,
 - serwery,
 - drukarki,
 - terminale,
 - urządzenia peryferyjne

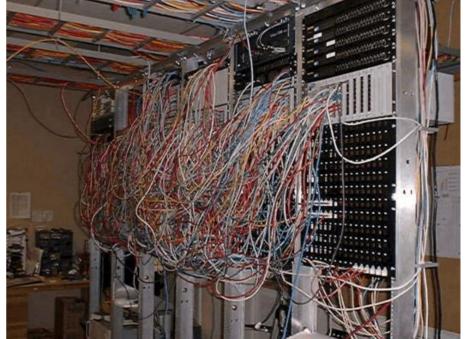
Urządzenia bierne

- Kable
 - Koncentryczne
 - Skrętka
 - Światłowody
- Patch panele
- Koncentratory bierne (passive hubs)

Kable koncentryczne

- Kable koncentryczne (współosiowe)
 - Miedziany lub aluminiowy przewód elektryczny
 - Izolacja wewnętrzna (dielektryk)
 - Ekran drugi ośrodek przewodzący, chroni przed zakłóceniami ze środowiska. (folia aluminiowa lub oplot miedziany)
 - Izolacja zewnętrzna zabezpieczenie przed uszkodzeniami mechanicznymi
- Końcówki (terminatory) BNC (ang. Bayonet Neill-Concelman)

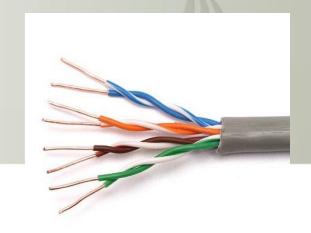

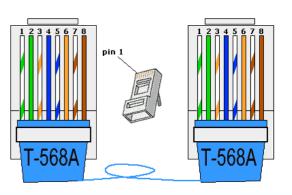

Skrętka

- Skrętka (ang. Twisted pair-cable)
- 1 lub więcej par żył (w Ethernecie 4 pary)
- Pary skręcone eliminacja wpływu zakłóceń elektromagnetycznych
- Spotykane konstrukcje kabli
 - U/UTP skrętka nieekranowana
 - F/UTP skrętka foliowana
 - U/FTP skrętka z każdą parą w osobnym ekranie z folii
 - F/FTP skrętka z każdą parą w osobnym ekranie z folii dodatkowo w ekranie z folii
 - SF/UTP (dawniej STP) skrętka ekranowana folią i siatką
 - S/FTP (dawniej SFTP) skrętka z każdą parą foliowaną dodatkowo w ekranie z siatki
 - SF/FTP (dawniej S-STP) skrętka z każdą parą foliowaną dodatkowo w ekranie z folii i siatki
- Wtyczka / gniazdo
 - Rj45 (8 żył),
 - RJ11 (4 żyły, telefoniczna)

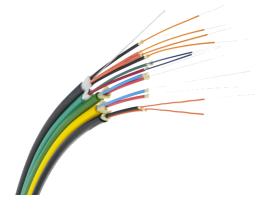

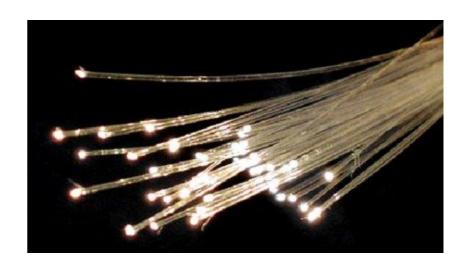

Światłowody

- Kabel telekomunikacyjny umożliwiający przesyłanie sygnału optycznego
- Nośnik informacji włókno światłowodowe
- Zasada działania
 - promienie światłą biegną prostoliniowo
 - odbijają się od ścianek światłowodu (współczynnik załamania światła)

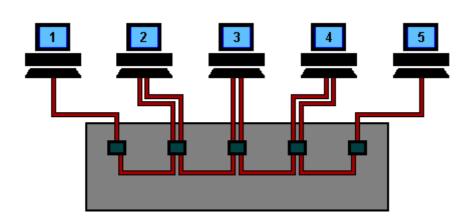

Koncentrator

- Koncentrator (Hub)
- Urządzenie pasywne wysyła pakiety na wszystkie porty wyjściowe
- Zastosowanie w niewielkich grupach roboczych
- Wady
 - Kolizje
 - Redukcja przepustowości
- Obecnie rzadko spotykany (wypierany przez switch'e)

Urządzenia aktywne

- Zadania:
 - Regeneracja sygnału
 - Łączenie różnych rodzajów mediów
 - Separacja, sterowanie, monitorowanie ruchu
- Urządzenia
 - most (bridge)
 - przełącznik (switch)
 - router
 - konwerter,
 - modem,
 - punkt dostępowy (access point)

Modemy

- Zewnętrzny
 - Wykorzystujący połączenie komutowane w ramach łącza telefonicznego
 - Stosowany w sytuacjach awaryjnych (brak dostępu)
- Wewnętrzny
 - W oparciu o szynę PCI (starsze) lub złącze USB (nowsze)
- A/DSL
 - Digital Subscriber Line cyfrowa linia abonencka (do 52Mb/s)
 - Podłączanie domowych/firmowych sieci komputerowych za pomocą dzierżawionych linii telefonicznych

Konwertery

- umożliwia łączenie dwóch urządzeń wyposażonych w interfejsy sieciowe różnych mediów
 - Skrętka światłowód
 - Kabel koncentryczny skrętka
 - Kabel koncentryczny światłowód
 - Złącze AUI -> (skrętka/światłowód/koncentryk)
- Stosowane zwykle do łączenia dwóch odległych urządzeń za pomocą mediów światłowodowych

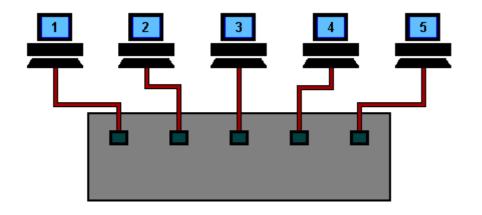

Przełącznik

- Przełącznik (Switch) to wielopoziomowy Most (Bridge)
- Urządzenie aktywne łączące segmenty sieci komputerowej
- Przekazuje ramki pomiędzy segmentami sieci
- Wybiera port (segment) w którym znajduje się urządzenie docelowe
- Działa w oparciu o adresy MAC odbiorców

Router

- Router (trasownik)
- Łączy różne sieci komputerowe
- Pełni rolę węzła komunikacyjnego
- Przekierowuje pakiety TCP/IP pomiędzy różnymi segmentami sieci w oparciu o adresy/maski pakietów
- Działa w oparciu o algorytmy routowania

Robudowany o funkcję WiFi pełni funkcję punktu dostępowego

Urządzenia końcowe

- Komputery:
 - Terminale
 - Stacje robocze
 - Komputery przenośne
 - Serwery
- Urządzenia peryferyjne
 - Drukarki
 - Faksy
 - Oscyloskopy
 - Czujniki
- Posiadają interfejs pozwalający na podłączenie urządzenia do sieci

Interfejsy sieciowe

 Interfejs RJ45 na złączu PCI/PCI-Express – stacjonarne stacje robocze i serwery

- Interfejs RJ45 na złączu USB
- Zintegrowane interfejsy RJ45
- Interfejs BlueTooth na złączu USB
- Interfejs WiFi (802.11) na złączu PCI/PCI-Express/USB

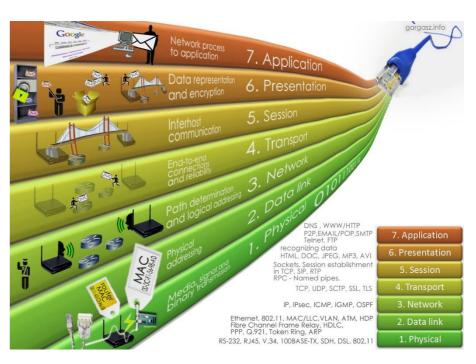

Model ISO-OSI

- Ilość rozwiązań sieciowych (specyfikacji) vs możliwość komunikacji
- Standaryzacja modeli sieciowych
 - DECnet (Digital Equipment Corporation net)
 - SNA (Systems Network Architecture)
 - TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol)
- Organizacja ISO (International Organization for Standarization) opracowała zbiór zasad opublikowanych jako model odniesienia OSI (Open System Interconnection)
- Model ISO-OSI wykorzystywany procesach
 - Projektowania
 - Wdrażania
 - Użytkowania
 - Szkolenia

sieci komputerowych

Model ISO-OSI

- Model przedstawia proces komunikacji w postaci siedmiu warstw
- Warstwa zamknięty fragment/proces komunikacji
- Interfejsy do warstw sąsiednich
- Możliwość przedstawienia drogi pakietu pomiędzy odbiorcami dysponującymi różnymi typami medium
- Najważniejsze zalety:
 - Podział procesu komunikacji na mniejsze procesy składowe (łatwiejsze do zarządzania)
 - Utworzenie standardów składników sieci możliwość rozwoju i obsługi przez różnych producentów
 - Komunikacja sprzętu różnych producentów
 - Brak wpływu zmian w jednej warstwie na inne warstwy
 - Łatwiejsze zrozumienie procesu komunikacji po podziale na mniejsze składowe

7 Warstwa aplikacji
6 Warstwa prezentacji
5 Warstwa sesji
4 Warstwa transportowa
3 Warstwa sieci
2 Warstwa łącza danych
1 Warstwa fizyczna

Protokoly

- Protokoły: zbiory reguł definiujące procesy komunikacji urządzeń
 - Pomiędzy warstwami równoległymi
 - Pomiędzy warstwami sąsiednimi

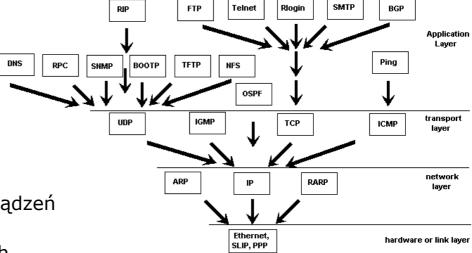
Określają

- Budowę sieci fizycznej
- Sposoby łączenia komputerów z siecią
- Sposoby formatowania danych do transmisji
- Sposoby wysyłania danych
- Sposoby obsługi błędów

Zapewniają:

- Poprawną transmisję danych przez szereg urządzeń sieciowych do urządzenia docelowego
- Poprawne odebranie i zinterpretowanie danych
- Organizacje odpowiedzialne za standardy sieciowe:
 - Institute of Institute of Electrical and Electronic Engineers (IEEE),
 - American National Standards Institute (ANSI),
 - Telecommunications Industry Association (TIA),
 - Electronic Industries Alliance (EIA),
 - International Telecommunications Union (ITU)

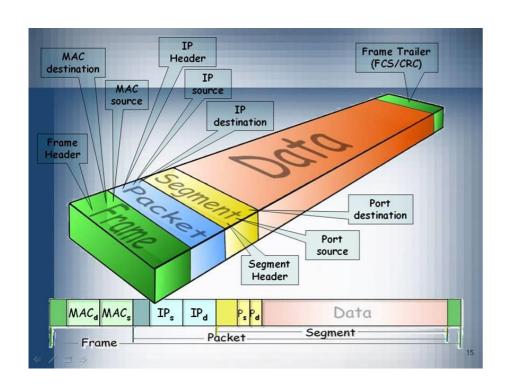
Protocol Wrapper Dependencies and Network Layers

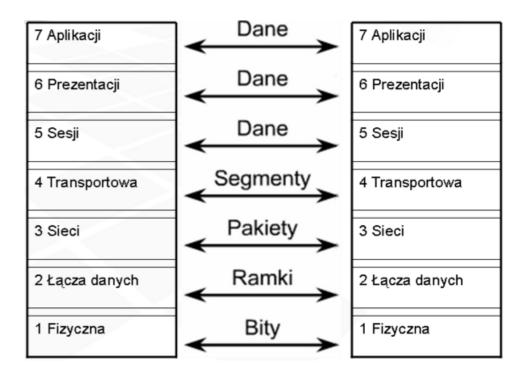

Model komunikacji

- Oparty na komunikacji równorzędnej
 - Korzystanie z usług/interfejsów warstw sąsiednich
 - Każda warstwa sieciowa jednego hosta komunikuje się z odpowiadającą warstwą drugiego hosta
- Wymiana ściśle określonych (dla warstwy) jednostek informacji

Warstwa fizyczna

- Zadanie : transmitowanie sygnałów cyfrowych pomiędzy urządzeniami sieciowymi
 - Zamiana danych w ramce na strumień binarny
 - Szeregowy przesył ramki danych w postaci strumienia binarnego
 - Oczekiwanie na transmisje przychodzące do danego hosta i odbiór danych adresowanych do niego
- Jednostka informacji pojedynczy bit
- Parametry charakteryzujące warstwę to właściwości fizyczne łącza
 - Częstotliwość
 - Napięcie
 - Opóźnienie
 - Zniekształcenie
 - zakłócenia

Aplikacji Prezentacji Sesji Transportowa Sieciowa Nagłówek sieciowy Nagłówek sieciowy		Fizyczna	000101	11101010	10110000	111010	Fizyczna	
Prezentacji Sesji Transportowa Prezentacji Dane Prezentacji Rogłówek Sesji Transportowa Transportowa		Łącza danych				Dane	Łącza danych	
Prezentacji Sesji Transportowa Prezentacji Dane Prezentacji Rogłówek Sesji Transportowa Transportowa	즱	Sieciowa				Dane	Sieciowa	ÓRĘ
Prezentacji Dane Prezentacji	≥	Transportowa				Dane	Transportowa	≤
Prezentacji Dane Prezentacji	정	Sesji					Sesji	RUC
Aplikacji Dane Aplikacji		Prezentacji					Prezentacji	
		Aplikacji					Aplikacji	

Warstwa łącza danych

- Odpowiada za komunikacje pomiędzy hostami podłączonymi do tego samego medium
- Zadanie: sterowanie dostępem do medium
- Jednostka informacji: ramka składająca się z bitów o ściśle określonej strukturze
- Ramka zawiera adresy nadawcy i adresata (urządzenia)
- Warstwa wyposażona jest w mechanizm kontroli poprawności transmisji
- Kontrola błędów/zakłóceń (CRC Cyclic Redundancy Check kod kontroli cyklicznej)

RUCH W DÓŁ	Transportowa Sieciowa		Nagłówek sieciowy		Dane Dane	Transportowa Sieciowa	20117
æ	Sieciowa Łącza danych	Nagłówek ramki	sieciowy Nagłówek	Nagłówek segmentu Nagłówek segmentu	Dane Dane	Sieciowa Łącza danych	7
	Fizyczna	000101	sieciowy 11101010	Fizyczna			

Warstwa sieci

- Zadanie: umożliwienie komunikacji pomiędzy hostami znajdującymi się w różnych sieciach lokalnych
 - Jednolita adresacja urządzeń w sieci
 - Mechanizmy routingu (trasowania)
- Podstawowa jednostka: pakiet. Zawiera adresy nadawcy i odbiorcy pakietu.
- Warstwa nie gwarantuje niezawodności transmisji
- Warstwa wyposażona w mechanizmy monitorowania transmisji, umożliwiające identyfikacje błędów komunikacji.

	Fizyczna	000101	11101010	111010	Fizyczna		
	Łącza danych	Nagłówek ramki	Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Łącza danych	
2	Sieciowa		Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Sieciowa	
RUCH W DOE	Transportowa			Nagłówek segmentu	Dane	Transportowa	Н
ğ	Sesji					Sesji	
	Prezentacji					Prezentacji	II
	Aplikacji					Aplikacji	I

Warstwa transportowa

- Zadanie: niezawodne przesyłanie danych między urządzeniami
- Zawiera mechanizmy:
 - Inicjacji, utrzymania i zamykania połączenia między urządzeniami
 - Sterowania przepływem danych
 - Wykrywania błędów transmisji

	Fizyczna	000101	11101010	111010	Fizyczna	
	Łącza danych	Nagłówek ramki	Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Łącza danych
2	Sieciowa		Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Sieciowa
RUCH W DOŁ	Transportowa			Nagłówek segmentu	Dane	Transportowa
ğ	Sesji					Sesji
	Prezentacji					Prezentacji
	Aplikacji					Aplikacji

Warstwa sesji

- Zadanie: zarządzanie komunikacją między aplikacjami działającymi na danym hoście a aplikacjami działającymi na innych hostach w sieci
- Problem więcej aplikacji niż interfejsów sieciowych danego hosta
- Mechanizm umożliwiający wysyłanie/odbieranie odpowiednich pakietów do/dla odpowiednich aplikacji

	Fizyczna	000101	11101010	Fizyczna			
	Łącza danych	Nagłówek ramki	Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Łącza danych	
2	Sieciowa		Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Sieciowa	GORE
RUCH W DÓŁ	Transportowa			Nagłówek segmentu	Dane	Transportowa	∣≶
ğ	Sesji					Sesji	RUCH
	Prezentacji					Prezentacji	
	Aplikacji					Aplikacji	

Warstwa prezentacji

- Zadanie: konwersja danych pod względem formatu i struktury w celu jednakowej interpretacji na urządzeniach wysyłających i odbierającym
- Różnice pomiędzy platformami sprzętowymi (kolejność bitów w bajcie)
- Odpowiada za:
 - Kodowanie i kompresję danych
 - Szyfrowanie i deszyfrowanie

	Fizyczna	000101	11101010	111010	Fizyczna		
	Łącza danych	Nagłówek ramki	Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Łącza danych	
2	Sieciowa		Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Sieciowa	
RUCH W DOE	Transportowa			Nagłówek segmentu	Dane	Transportowa	Н
ğ	Sesji					Sesji	
	Prezentacji					Prezentacji	II
	Aplikacji					Aplikacji	I

Warstwa aplikacji

- Zadanie: zapewnienie dostępu do usług sieciowych procesom aplikacyjnym
- Specyfikacja interfejsu, który wykorzystują aplikacje do przesyłania danych do sieci.

	Fizyczna	000101	11101010	Fizyczna			
	Łącza danych	Nagłówek ramki	Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Łącza danych	
2	Sieciowa		Nagłówek sieciowy	Nagłówek segmentu	Dane	Sieciowa	GORE
RUCH W DÓŁ	Transportowa			Nagłówek segmentu	Dane	Transportowa	∣≶
ğ	Sesji					Sesji	RUCH
	Prezentacji					Prezentacji	
	Aplikacji					Aplikacji	

Enkapsulacja / Dekapsulacja

- Pakowanie / odpakowywanie danych przy przekazywaniu informacji pomiędzy warstwami
- Kolejne warstwy niższe
 - Przekształcają dane do odpowiedniej (swojej) postaci
 - Dodają niezbędne informacje charakterystyczne dla warstwy
 - Przekazują do warstwy niższej aż do przesłania przez medium
- Proces odebrania danych jest odwrotny (dekapsulacja)

Dane Dane

Naglowek sieciowy Dane

Naglowek ramki Naglowek sieciowy Dane

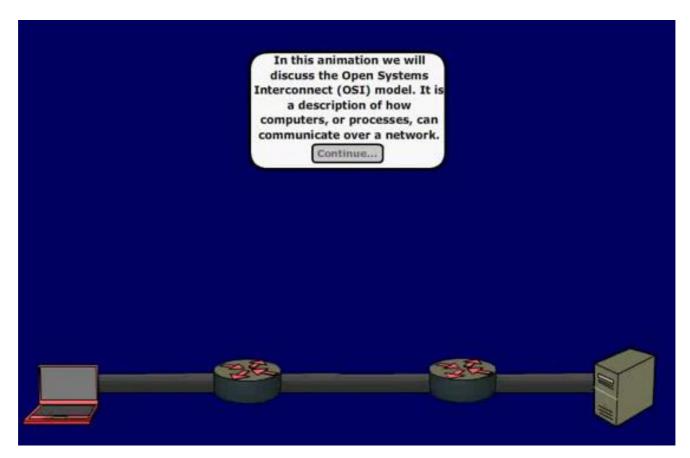
Dane

		December Memory and the second		
7	Application	PRACTICAL NETWORKING .NET	7	Application
6	Presentation		6	Presentation
5	Session		5	Session
4	Transport		4	Transport
3	Network		3	Network
2	Data Link		2	Data Link
1	Physical		1	Physical

Działanie modelu ISO-OSI w praktyce

- OSI Model Animation by Khurram Tanvir wysyłanie emaila
- https://www.youtube.com/watch?v=fiMswfo45DQ

Model TCP/IP

- Model ISO-OSI uporządkowanie i ujednolicenie procesów komunikacji w sieci
 - Budowa sieci
 - Działanie sieci
 - Zarządzanie siecią
- Nie wszystkie proponowane rozwiązania przyjęły się na rynku ze względu na:
 - Stan rozwoju technologii
 - Konkurencję między producentami
 - Preferencje użytkowników
 - Sytuację polityczną
- Konkurencyjny model komunikacji w sieci model TCP/IP oparty o rodzinę protokołów TCP/IP

Aplikacji

Transportowa

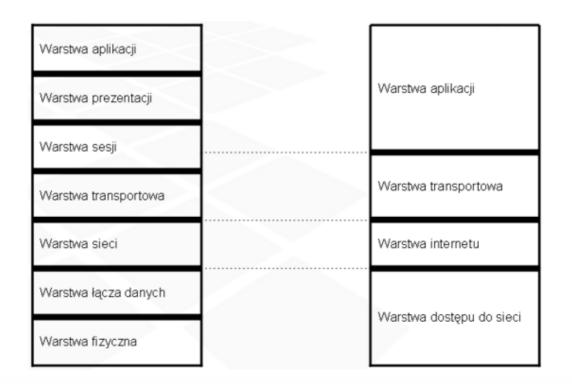
Internet

Dostępu do sieci

Model TCP/IP a model ISO-OSI

- Model TCP/IP składa się z czterech warstw
- Warstwa dostępu do sieci odpowiada warstwie fizycznej i łącza danych z modelu OSI
- Warstwa Internetu (TCP/IP) Warstwa sieci (ISO-OSI) oraz dodatkowo podstawowe aspekty zarządzania sesjami aplikacyjnymi
- Obecnie rodzina protokołów TCP/IP to podstawowy model komunikacji w sieciach lokalnych i Internecie

Mark Sportack, Sieci komputerowe, Księga Eksperta, Helion, Warszawa 2004

Studia Informatyczne, Sieci Komputerowe, http://wazniak.mimuw.edu.pl/

L.L.Peterson, B.S.Davie - Sieci komputerowe - podejście systemowe", Nakom, Poznań 2000

W.Lewis "Akademia sieci CISCO CCNA", 978-8-3011-5116-4, Warszawa 2007

AGH w Krakowie, Uczelniane Centrum Informatyki, Uczelniana Sieć Komputerowa

Computer Networks in Galway - http://www.galwaycartridge.ie/cartridge-toner-printer-computer-services/computer-networks.html

D.E.Comer, "Sieci i intersieci", WNT, Warszawa 2001

Akademickie Centrum Komputerowe Cyfronet AGH, Charakterystyka Miejskiej Sieci Komputerowej w Krakowie

John Kopplin, An Illustrated History of Computers, 2002, http://www.computersciencelab.com/ComputerHistory/HistoryPt4.htm

IRIX Admin: Networking and Mail, document number: 007-2860-012 / published: 2006-02-07

Baza Wiedzy, ZST Zbąszynek, http://zstzbaszynek.pl/

Digital History, ARCNET the first local area network. http://www.old-computers.com/history/detail.asp?n=23&t=3

Eldis Mujaric, Computer Networks Demystified - Classification of Networks by Scale

Practical Networking .NET "OSI Model"

Electronic Gurukulam - Ethernet-bus animation.